

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

ברכה

(חלק כד)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע שמיני עצרת, טז"ב תשרי, ה'תשפ"ד (ב)

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2023

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

ברכה

שלום ונותן שלום בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה נאמר כל בית ישראל זכרים ונקבות⁹.

לויטן ערשטן פירוש קומט אויס, אַז די הדגשה פון „ויבכו בני ישראל“ (בלויז אנשים) – ניט „כל בית ישראל“ ווי ביי אהרן'ען – ברענגט אַרויס מעלתו המיוחדת של משה, אַז לא הניח גדול כמותו וואָס (זיין בכי) זאָל גורם זיין צו „ויבכו גו' כל בית ישראל“;

משא"כ לויטן צווייטן פירוש, איז אדרבה, די זעלבע הדגשה („ויבכו בני ישראל את משה“ – האנשים ולא הנשים) ברענגט אַרויס אַז ביי משה איז דער ענין פון הבאת שלום ניט געווען בתכלית השלימות ווי ביי אהרן.

איז תמוה: ס'איז מובן, אַז דאָרט וואו עס רעדט זיך וועגן מיתת משה, איז מתאים צו דערציילן זיינע מעלות¹⁰; און ווי מען זעט טאַקע דאָ אין די פסוקים גופא¹¹: „ומשה גו' לא כהתה עיניו גו' ולא קם נביא גו' לכל האותות גו' ולכל

א. בנוגע דעם חילוק צווישן דער „בכי“ פון אידן אויף משה רבינו און דער „בכי“ אויף אהרן הכהן לאחר הסתלקותם – ביי אהרן שטייט „ויבכו גו' כל בית ישראל“, און ביי משה'ן שטייט² „ויבכו בני ישראל“ – זיינען פאַראַן צוויי פירושים³:

(א) בשעת⁴ אהרן איז נסתלק געוואָרן, איז „מפני בכיית משה (אויף אהרן'ען) בכו כולם לכבודו ויראתו“⁵, משא"כ נאָך מיתת משה וואָס „לא⁶ הי' גדול כמשה שבכה לא בכו אלא האנשים“⁶.

(ב) באַ משה'ן⁷ האָבן בלויז די „זכרים“ געוויינט⁸, משא"כ ביי אהרן „שהי' רודף

(1) חוקת כ, כט.

(2) פרשתנו לד, ח.

(3) ראה אדר"ג פ"ב, ד. מפרשים שנשמנו בהערה 7, 4.

(4) דיעה הב' באדר"ג שם. ראב"ע, פענח רוא וחזקוני פרשתנו עה"פ. וראה אוה"ח עה"פ.

(5) ל' הפענח רוא.

(6) כ"כ בפענח רוא. והיינו שגם לפירוש זה מ"ש גבי משה „ויבכו בני ישראל“ הכוונה בזה –

(רק) זכרים. וצ"ע לכאורה, מהו החילוק בענין זה בין אנשים לנשים (משא"כ לפירוש הב' שבפנים).

ובאדר"ג, ראב"ע וחזקוני הנ"ל, לא פירשו הכוונה „ויבכו בני ישראל“ דפרשתנו, רק כתבו הטעם על זה שגבי אהרן נאמר „כל בית ישראל“.

ואולי מטעם זה לא הביא רש"י פירוש זה (רק פירוש השני שבפנים) – כי פירוש זה אינו מתרץ השינוי „בית“ (גם) נשים) ופ"ל „ובני“ (זכרים). וראה הערה 8.

(7) פדר"א פ"ז (וראה דיעה הא' באדר"ג שם). כלה רבתי פ"ג. תנחומא באבער הוספות לפ' חקת ב. רש"י פרשתנו עה"פ (וראה גם תיב"ע ופרש"י חוקת שם).

(8) ולכאורה, גם בזה – לא כל הזכרים כבאהרן, שנאמר בו „כל בית ישראל“ (ולהעיר מזה"ג קפג, א: אוברין ונשיו וסוף). ועפ"ל מובן הטעם שרש"י מביא (בפרשתנו, וכן בפ' חוקת) גם זה שאהרן

הי' „נותן שלום בין איש לרעהו“ – דלכאורה, אם החידוש באהרן הוא רק בזה שגם הנשים בכו, למאי נפק"מ נתינת השלום בין איש לרעהו? ומוכת מזה, שגם בנוגע להאנשים הי' חידוש באהרן לגבי משה (גם לפי זה).

ומה שלא פירש רש"י גם פרט זה, הוא מפני שזה מובן מעצמו מדלא נאמר „כל בני ישראל“ (כמו גבי אהרן). ורש"י מפרש רק החידוש ד„בני ישראל“ שבפסוק זה פירושו „זכרים“.

(9) ל' רש"י פרשתנו עה"פ. ועד"ז בפרש"י חוקת שם (וראה הערה 13).

(10) עפ"ז תומתק הדגשת רש"י (פינחס כו, יג) דמה ש„בכ"מ שכתב מיתתם כתב סרחונם“ הוא רק כדי „להודיע שלא היתה בהם אלא זו בלבד“ – כי לולא זה, אין זה המקום להזכיר סרחונם. (11) פרשתנו שם, ז. שם, י ואילך.

איז תמוה אַז דאָ, ביים ענין פון הסתלה-
קות משה, זאָל מען גאָר אַרויסברענגען
און מאַרירן זיין אין היפּף מעלתו של משה
(לגבי אהרן).

און מען קען ניט פאַרענטפערן אַז
אדרבה: מצד דעם יתרון וגודל המעלה
פון משה רבינו בכלל, דאַרף תורה באַ-
וואַרענען, אַז בנוגע דעם ענין (אהבת
ישראל והבאת שלום) דאַרף מען זיך
ניט באַגנוגענען מיט אַ הנהגה ווי ס'איז
געווען באַ משה'ן, נאָר מען דאַרף זיך
לערנען פון הנהגת אהרן –

ווייל, לכאורה, איז ניט דאָ דער אָרט
אויף דעם.

איז דערפון מובן, אַז בשעת מען
לערנט דעם ענין פון הסתלקות משה,
איז דערביי נוגע צו וויסן דעם חילוק
צווישן משה און אהרן, כולל מעלת אהרן
לגבי משה;

און דערפאַר איז דער פסוק דאָ מדגיש
„ויבכו בני ישראל את משה“, און רש"י
איז מבאר (מגלה), אַז דערמיט וויל דער
פסוק אַנדייטן אויף מעלתו של אהרן
(לגבי משה), אַז ביי אים איז געווען
„רודף שלום ונותן שלום בין איש לרעהו
ובין אשה לבעלה“.

ג. וועט מען דאָס פאַרשטיין בהקדים
הטעם וואָס ביי משה'ן געפינט מען ניט
במחז"ל וועגן זיין הנהגה אין הבאת
שלום בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה
ווי מ'געפינט ביי אהרן:

ס'איז מובן ופשוט אַז דאָס איז ניט
דערפאַר וואָס ביי משה'ן האָט ח"ו גע-
פעלט אין אהבת ישראל, ואדרבה: משה
רבינו אוהב ישראל הי"י¹⁴, ער איז געווען

היד החזקה גוי" – טאָ ווי פאַסט דאָ די
הדגשה, אַז ביי משה'ן איז ניט געווען
די שלימות המעלה פון הבאת שלום ווי
ביי אהרן?

ב. די תמי' ווערט נאָך גרעסער בשים
לב צום סדר הלשון אין פירוש רש"י:

רש"י זאָגט „בני ישראל – הזכרים,
אבל באהרן מתוך שה' רודף שלום ונותן
שלום בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה
נאמר כל בית ישראל זכרים ונקבות“.

ולכאורה: אויב רש"י איז בלויז אויסן
צו פאַרענטפערן פאַרוואָס ביי אהרן
שטייט „כל בית ישראל“, און ביי משה'ן
– „בני ישראל“, האָט רש"י דערמיט
געדאַרפט אָנהויבן דעם ענין¹²: „בני
ישראל, הזכרים) ובאהרן נאמר כל בית
ישראל זכרים ונקבות (און דערנאָך זאָגן
דעם טעם) לפי שה' רודף שלום כו“.

פון דעם וואָס רש"י הויבט אָן מיטן
ענין פון הבאת שלום של אהרן – און
דערצו נאָך מיט אַן אריכות (ובפרט אַז
רש"י האָט דאָס שוין געזאָגט פריער¹³
ביי הסתלקות אהרן) – איז משמע, אַז
רש"י איז אויסן (ניט נאָר צו מבאר זיין
דעם טעם והכרח אַז „ויבכו בני ישראל“
(פון אונזער פסוק) מיינט „הזכרים“, נאָר
אויך) צו אַרויסברענגען די מעלה פון
אהרן לגבי משה (אין דעם ענין פון
הבאת שלום).

12) וע"ד סגנון המפרשים שבהערה 4.

13) בפ' חוקת שם. – אלא ששם הוא בשינוי
לשון: (א) „ומטיל אהבה“ (במקום „ונותן שלום“).
(ב) „בעלי מריבה“ (במקום „איש לרעהו“). (ג) „איש
לאשתו“ (במקום „אשה לבעלה“). * ואכ"מ.

* אלא שבנוגע לשינוי זה יש לומר, דברפרשנו
מקדים רש"י „אשה“, כי כאן מבאר רש"י החידוש
באהרן לגבי משה שגם הנשים בכו (ולא רק הזכרים);
משא"כ בחוקת שם, שמבאר רק למה בכו „כל
בית ישראל“.

14) מנחות סה, א. נת' בארוכה בלקו"ש חיי"ט ע'
2 ואילך. וראה גר"א חוקת שם.

דער רועה נאמן פון אַלע און יעדער אידן וואָס האָט זיי באַזאָרגט מיט זייערע צרכים:

סיי צרכיהם הרוחניים – ער האָט (אַליין) געלערנט תורה מיט „כל העם“¹⁵, און ניט נאָר די הלכות התורה (וועלכע אידן מוזן וויסן, לידע את המעשה אשר יעשו ואלה אשר לא תיעשנה). נאָר אויך פלפולא דאורייתא וואָס „לא ניתנה . . . אלא למשה ולזרעו“, איז „נהג בה טובת ען ונתנה לישראל“¹⁶;

און סיי כל צרכיהם הגשמיים, אָנ-הויבנדיק פון דעם מן וואָס איז בזכות משה, און ביז אַז אויך די (אַנדערע) צרכים וואָס זיינען געווען בזכות אהרן ומרים, איז נאָך זייער פטירה (ווען נסתלק הבאר און נסתלקו ענני הכבוד) – חזרו בזכות משה¹⁷,

נאָר דער פשט דערפון איז, אַז מצד ענינו ושליחותו של משה האָט זיך ביי אים געפאָדערט אַן אַנדער אופן הנהגה אין אהבת ישראל (והבאת שלום) ווי הנהגת אהרן.

ד. די הסברה בזה:

וועגן דעם אופן הבאת שלום פון אהרן, דערציילן חז"ל¹⁸, אַז כדי לעשות שלום בין איש לרעהו כו' האָט ער „משנה“ געווען פון דעם אמת, וואָס דאָס איז, כמובן, אַ דבר המותר (ורצויו) על פי תורה, כמאמר חז"ל¹⁹, „מותר לו לאדם לשנות בדבר השלום“;

15) עירובין נד, א. פרש"י ס"פ תשא.

16) נדרים לח, א.

17) תענית ט, א.

18) אדר"נ שם, ג. כלה רבתי שם. דרך ארץ וזטא פרק השלום. וראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תיד.

19) יבמות סה, ב. וראה אנציקלופדיא תלמודית ע' הבאת שלום ס"ג, וש"נ.

ביי משה רבינו אָבער, וויבאַלד אַז מדתו איז מדת האמת²⁰, דעריבער, האָט ביי אים ניט געקענט זיין דער אופן פון הבאת שלום²¹.

און אע"פ אַז דער ענין פון „מותר כו' לשנות בדבר השלום“ איז, כנ"ל, אַ הוראה פון תורה, וואָס זי איז תורת אמת [און ווי ס'ווערט אַרומגערעדט במק"א²² בדיוק לשון חז"ל „מותר . . . לשנות“ – אַז דאָס איז בלויז אַן ענין פון „שינוי“, אָבער ניט קיין שקר ח"ו (היפך תורת אמת)],

איז אָבער אַזאַ אופן הנהגה פאָרט פאַרבונדן מיט אַ „העלם“ אויף מדת האמת, און דערפאַר איז דאָס ניט מתאים צו דער שליחות פון דעם וואָס מדתו (ומדרגתו) המיוחדת איז מדת האמת²³. דער אופן ההנהגה איז שייך צו אהרן, וואָס מדתו איז מדת החסד²⁴.

20) שמור"ר פ"ה, י. וראה סנהדרין קיא, א. ובכ"מ.

21) ראה בכ"ז בנין יהושע לאדר"נ שם. וראה גם תנחומא חקת הנ"ל. משכיל לדוד פרשתנו עה"פ. ועוד.

22) שיחות כ"ף מנ"א וש"פ עקב תשמ"א. וראה חסדי עולם (מרגליות) ל'ס' חסידים ס' תתרס"א. ולהעיר משו"ע אדה"ז אר"ח סקני"ו ס"ב. וראה הערה 24.

23) להעיר ממשנת (לקו"ש חיי"ו ע' 113 ואילך. וראה ס' הערכים תב"ד ע' אהרן ע' מט ואילך, שם ע' אהרן – ביחס למשה ע' קסג ואילך. וש"נ) בטעם שמשה לא חילק בין קדשי שעה לקדשי דורות (רש"י שמיני י, ט).

24) שמור"ר שם. ובכ"מ. וראה בנין יהושע שם, שמביא דברי המדרש (בר" פ"ח, ה) ד, חסד אמר יברא אף שהעולם „כולו שקרים“. ולהעיר ממשנת (לקו"ש חט"ז ע' 43 ואילך) די"ל בפירוש מחז"ל זה, דמה ש, חסד אמר יברא הוא מצד „אמיתית המצאו“ שלמעלה ממדת האמת. ע"ש.

– בכללות החילוק בין מדתו של משה (אמת) ומדתו של אהרן (חסד ושלום) ראה בפרטיות ס' הערכים חב"ד ע' אהרן סעיף ז"ח. וש"נ.

פון „ויעל משה גו' אל הר נבו“²⁶ – ער האָט שוין משלים געווען זיין שליחות דאָ למטה, און האָט געהאַלטן ביי עולה זיין למעלה – דעמאָלט איז ביי אים געווען דער זמן צו דערהערן די מעלה אין הנהגת אהרן, וואָס ברענגט שלום צו יעדן אידן.

– ע"ד דעם ביאור אין דעם מאמר הידוע²⁷ פון ר' יוחנן בן זכאי סמוך למיתתו: איני יודע באיזו (דרך) מוליכים אותי. איז ידועה די קשיא: ווי קומט עס, אָ ריב"ז, וואָס ער איז געווען פון די גדולי התנאים – און ווי חז"ל זיינען בכמה מקומות²⁸ מפליג אין דער גדלות פון ריב"ז, און ער איז דאָך געוויס גע' ווען נזהר בתכלית אין סור מרע ועשה טוב – זאָל ביי אים זיין אַ ספק צי ער גייט אין גן עדן אָדער אין גיהנם?!

שטייט דערויף די הסברה²⁹: כאָטש ער איז געווען זיכער, אָ בנוגע זיינע כחות הגלויים איז זיין עבודה געווען בתכלית השלימות, איז ער אָבער געווען מסופק צי ער האָט אויך אויפגעטאָן וואָס ער דאַרף אויפטאָן בנוגע זיין עצם הנפש (שלמעלה מגילוי).

עס בלייבט אָבער ניט מובן: אויב ביי אים איז געווען אַ ספק וועגן דעם מצב פון עצם נפשו – צי עס געפינט זיך אין אַ מצב פון קדושה אָדער ח"ו להיפך –

26 פרשתנו לד, א.

27 ברכות כה, ב.

28 ראה לדוגמא: סוכה כה, א. ר"ה לא, סע"ב. ספרי ס"פ ברכה.

29 לקו"ת ויקרא בהוספות נ, סע"ד. מאמרי אדה"ז הקצרים ע' שט – נעתק (עם הגהות) באוה"ת ר"פ פינחס ורד"ה אך בגורל תרכ"ו. רד"ה אשרנו תפרי"ח ותרכ"ו (בסה"מ קונטרסים ח"ב). וראה לקו"ת מסעי צ, ב. סה"מ תקס"ח ע' שסג. ד"ה אל תצר לאדהאמ"צ (מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' עט) (וש"נ). ועוד.

– ווען משה לערנט תורה מיט אידן, גיט ער זיי איבער אַלע ענינים פון תורה, אויך די הוראה פון „מותר . . לשנות בדבר השלום“; אָבער ווען עס קומט צו זיין אייגענע הנהגה, וואָס איז פאַרבונדן מיט זיין מדריגה (ובמילא –) שליחות בעלמא דין²⁵, איז ביי אים ניט שייך אָט דער אופן –

ואולי יש להוסיף עוד ענין: ניט שייך אַראַפצולאָזן זיך אויך צו אַזעלכע וואָס זיינען אין אַ מצב ירוד, ביז אַז דער איינציגער וועג צו מאַכן שלום ביניהם איז דורך משנה זיין מן האמת.

ה. וויבאַלד אָז ביידע אופני הנהגה זיינען ע"פ תורה – איז מובן, אָז יש בזה מה שאין בזה:

די מעלה פון הנהגת משה איז, וואָס אין דעם איז ניטאָ קיין שום נטי' פון מדת האמת; לאידיך גיסא, איז דאָ אַ מעלה אין הנהגת אהרן, וואָס דוקא דורך איר דער-גרייכט מען ביז צום „תחתון“ ביותר (פאַר וועמען מען מוז „משנה“ זיין).

און דערמיט ווערט אויך מוסבר דער טעם וואָס דוקא ביי פטירת משה איז מודגש מעלתו של אהרן:

במשך ימי חייו של משה, ווען ער איז געווען פאַרנומען מיט דורכפירן זיין שליחות בעלמא דין, איז ער געווען כל כולו עסוק אין זיין אופן העבודה, און זיין שליחות בעולם איז צו „טאָן“ אַלעס באופן מדת האמת;

בשעת אָבער עס איז געקומען דער זמן

25 להעיר ממשנ"ת (לקו"ש ח"ו ע' 38 ואילך) בטעם שמש טען „למה הרעותה גו" (שמות ה, כב) – כי שליחותו של משה (לגאול את ישראל) קשורה עם בחינתו – חכמה קדושה, שמצד זה ה' צריך משה להבין הדבר בשכלו (אף שעי"ז חסר לכאורה בהביטול שלמעלה מטו"ד). ע"ש.

בכל מקום ומקום איז ענינו של משה – מדת האמת; פאָרוואָס זאָגט מען, אַז בעת הסתלקותו ווערט ביי אים נרגש דער אמת פון דער מעלה פון עבודת אהרן?

וי"ל דער ביאור בזה (ע"ד החסידות):

דער ענין פון הסתלקות משה מיינט ניט (נאָר) הסתלקות במובן גשמי – אַז נשמתו איז נסתלק געוואָרן פון זיין גוף – נאָר ס'איז (אויך ובעיקר) אַ הסתלקות ועל"י רחמי, אַז זיין נשמה האָט עולה געווען צו אַ סך³¹ אַ העכערע מדריגה, ווי די צו וועלכער ער האָט דערגרייכט במשך חיייו בעלמא דין³².

וכידוע דער טייטש (ביאור)³³ אין פסוק²⁶ „ויעל משה גו' אל הר נבו” – „גו'ן בו'” במשך חיים חיותו בעלמא דין האָט משה דערגרייכט די מ"ט שערי בינה – ביום פטירתו האָט ער זוכה ועולה געווען צום שער הנון (גו'ן בו').

וי"ל אַז דאָס איז אויך דער ביאור פנימי אין דעם ענין פון „ויעל משה גו'”:

משה איז ענינו – המשכה מלמעלה למטה (שושבינא דמלכא³⁴); וואָס דער פאָר האָט ער אַראָפגעבראַכט תורה

פאָרוואָס האָט ער זיך אויף דעם מצטער געווען ערשט סמוך למיתתו, און ניט פריער, במשך פון זיין גאַנצן לעבן? איז איינער פון די ביאורים בזה³⁰:

במשך כל ימי חייו איז ריב"ז געווען אינגאַנצן פאָרנומען און אַריינגעטאָן אין זיין שליחות בעלמא דין – לימוד התורה לעצמו און מיט אַנדערע וכו' וכו' – און האָט ניט געהאַט קיין צייט צו אָפּשטעלן זיך און טראַכטן וועגן זיינע „מדריגות”, וואו האָלט ער מיט עצם נפשו;

דוקא סמוך לפטירתו, ווען ער האָט געהאַלטן ביי פאָרענדיקן זיין שליחות בעלמא דין, האָט ער געקענט זיך מתבונן זיין וואָס עס טוט זיך מיט עצם נפשו.

ועד"ז בענינו: דוקא סמוך לפטירתו, ווען משה האָט שוין פאָרענדיקט שליחותו בעלמא דין, איז דאָן ביי אים געווען דער זמן צו אַריינטראַכטן זיך אין די חילוקי מדריגות צווישן זיין עבודה און עבודת אהרן, און האָט דעמאָלט דערהערט מעלת אהרן.

און דעריבער איז אויך אַזוי פאָרשריבן אין תורת משה, דוקא אין די פסוקים וועגן מיתת משה ווערט אַרויסגעבראַכט די מעלה פון עבודת אהרן לגבי עבודת משה.

1. דער ביאור איז אָבער ניט אינגאַנצן מספיק:

וויבאַלד אַז מדתו של משה איז מדת האמת, איז דאָך אין דעם קיין נפק"מ, לכאורה, צי דאָס איז בעת ער געפינט זיך למטה (און איז זיך עוסק בשליחותו בעלמא דין), אָדער אין דער צייט ווען ער האָלט ביי עליית נשמתו למעלה:

31) אף שכל ימי חייו ה' באופן הציווי דומעל'ן בקודש.

32) ראה גם ש"ך עה"ת פרשתנו עה"פ. וראה אה"ת ואתחנן ע' עת. ועוד.

33) ס' הליקוטים להאריז"ל ואתחנן (ג, כו) – הובא בש"ה חלק תושב"כ פ' ואתחנן (שטט, א) בשם הרח"י*. ש"ך עה"ת עה"פ (בשם מצאתי כתוב). וראה בארוכה לקו"ת במדבר יב, א ואילך (בשם המגיד). ועוד.

34) ראה ס' הערכים חב"ד ח"ב ע' אהרן סעיף ד, וש"ן.

(* אבל שם, שמלכתחילה ניתן לו שער הנו"ן אלא שע"י חטא העגל ניטל ממנו.

30) ראה עד"ז קיצורים והערות לתניא ע' מ"ו ז. וראה בארוכה בזה לקו"ש חט"ז ע' 272.

איז אויך⁴⁰ געווען די „העלאה מלמטה למעלה“ – איז דערמיט פֿאַרבוּנדן וואָס צו אים איז ניתן געוואָרן דער שער הַנוֹרָא, שלמעלה מהגבולה].

ועפֿזױ וועט מען אויך פֿאַרשטיין בנוגע דעם ענין פון אהבת ישראל און הבאת שלום:

וויבאַלד אַז ביום פטירתו איז ביי משה׳ן געווען די עבודה פון „ויעל גוי“ – מדריגת אהרן – האָט ער דעריבער דעמאָלט דערהערט די מעלה פון הבאת שלום של אהרן (וואָס האָט דערגרייכט אַלע אידן, כנ״ל).

ז. וי״ל אַז פון דעם אַלעם זעט מען נאָך אַן ענין בגודל האהבת ישראל פון משה רבינו:

אין די פסוקים וואָס רעדן וועגן זיין הסתלקות, איז אומר מפי עצמו (וברוה״ק)⁴¹ ומדגיש מעלתו של אהרן, כדי אַז אידן זאָלן דערפון אָפֿלערנען אויף ווי ברייט און טיף עס מוז זיין דער ענין פון אהבת ישראל,

אַז ניט קוקנדיק אויפן גודל העילוי פון זיין אהבת ישראל, וואָס זיכער האָט ער עולה געווען (מעלין בקודש) במשך ימי חייו מדרגא לדרגא אין זיין אהבת ישראל (פונקט ווי ער האָט מעלה געווען בקודש בכל עניני קודש) –

אעפֿ״כ איז דאָס ניט מספיק, און מען מוז זיך פירן ווי אהרן – „רודף שלום ונותן שלום בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה“.

(מש״חיות ליל שבת זוה״מ סוכות יום שמח״ת תשמ״ב)

(40) נוסף על ענין ההמשכה מלמעלה למטה שהי גמ לאחרי הסתלקותו, דאף כאן עומד ומשמש במרום – סוטה יג, סע״ב.

(41) תוד״ה משה מעצמו – מגילה לא, ב.

למטה – משה קיבל תורה מסיני ומסרה כו״³⁵;

משא״כ אהרן איז „שושבינא דמטרור-ניתא״³⁴ – ער איז מדליק (ומעלה) די נרות המנורה – „בהעלותך את הנרות“, „עד שתהא שלהבת עולה מאליי״³⁶, וואָס ברוחניות מיינט עס³⁷, אַז ער הויבט אויף נשמות ישראל (נר ה׳ נשמת אדם) אַז זיי זאָלן שטיין אין אַן עלי׳ לשרשם ומקורם.

און ביום פטירתו איז משה נתעלה געוואָרן העכער פון זיין מדריגה, דורך דעם וואָס ביי אים האָט זיך אויפגעטאָן אויך די מעלה פון (אהרן – „ויעל גוי“ – העלאה מלמטה למעלה)³⁸.

[און דאָס איז פֿאַרבוּנדן מיט דעם וואָס ער האָט דאָן זוכה געווען צום שער הַנוֹרָא:

במשך ימי חייו, ווען עבודת משה איז געווען מוגדר לויט מדתו ומדריגתו של משה, האָבן ביי אים מאיר געווען אַלע (אַבער בלויז) מ״ט שערי בינה, וואָס מספר מ״ט ווייזט אויף דער הגבולה פון וועלט (ז׳ פעמים ז׳ – שבעת ימי הבנין)³⁹;

בשעת אָבער ביי אים האָט זיך אויפֿגעטאָן דער ענין פון „ויעל גוי“, עלי׳ ויציאה פון זיינע גדרים – אַז זיין עבודה איז ניט באַגרענעצט אפילו ניט מטבעו בקדושה (מדת האמת), בלויז אין קו פון „המשכה מלמעלה למטה“, נאָר ביי אים

(35) אבות בתחלתה.

(36) ל׳ רש״י ר״פ בהעלותך.

(37) לקו׳ת ר״פ בהעלותך. וראה ג״כ בפרטיות

ס׳ הערכים שם סעיף ד״ו. וש״נ.

(38) משא״כ עליית משה להר סיני שאין ענינה „העלאה“, כ״א אדרבה – (בשביל) הורדת התורה למטה.

(39) ראה לקו׳ת במדבר שם.